

www.raakvlak.be

TORHOUT

ATELIERSTRAAT 3

GRIET LAMBRECHT

THOMAS LAGAUW

Titel: Atelierstraat 3, Torhout 2013/111

Vergunningsnummer: 2013-111

Opdrachtgever: Johan Vandelanotte bvba

Uitvoerder: Raakvlak

Vergunninghouder: Griet Lambrecht

Auteurs: Griet Lambrecht en Thomas Lagauw

Bewaring en beheer van de geregistreerde data, vondsten en stalen: Raakvlak

Locatie/vindplaats: Atelierstraat 3, Torhout

Projectcode:TO13AT

Kadaster: afdeling 2, sectie B, percelen 379A, 380A, 381A, 382C en 459D

Periode: 2 en 3 mei 2013

Versie: Eindrapport

Technische ondersteuning: Nico Inslegers

Metaaldetectie: Roland Decock

Omschrijving onderzoeksoopdracht

Bijzondere voorwaarden en randvoorwaarden: Niet van toepassing

Omschrijving advies staalname en conservatie : Niet van toepassing

Omschrijving extern wetenschappelijk advies : Niet van toepassing

Omschrijving van de archeologische verwachting: Landelijke sporen uit de volle en late middeleeuwen

Onderzoeksvragen: Op pagina 3 van dit rapport

Aanleiding van het onderzoek: Bouw graanloods en aanleg betonverharding

Raakvlak:

Komvest 45

8000 Brugge

T +32 [0]50 44 50 41

F +32 [0]50 61 63 67

E info@raakvlak.be

www raakvlak.be

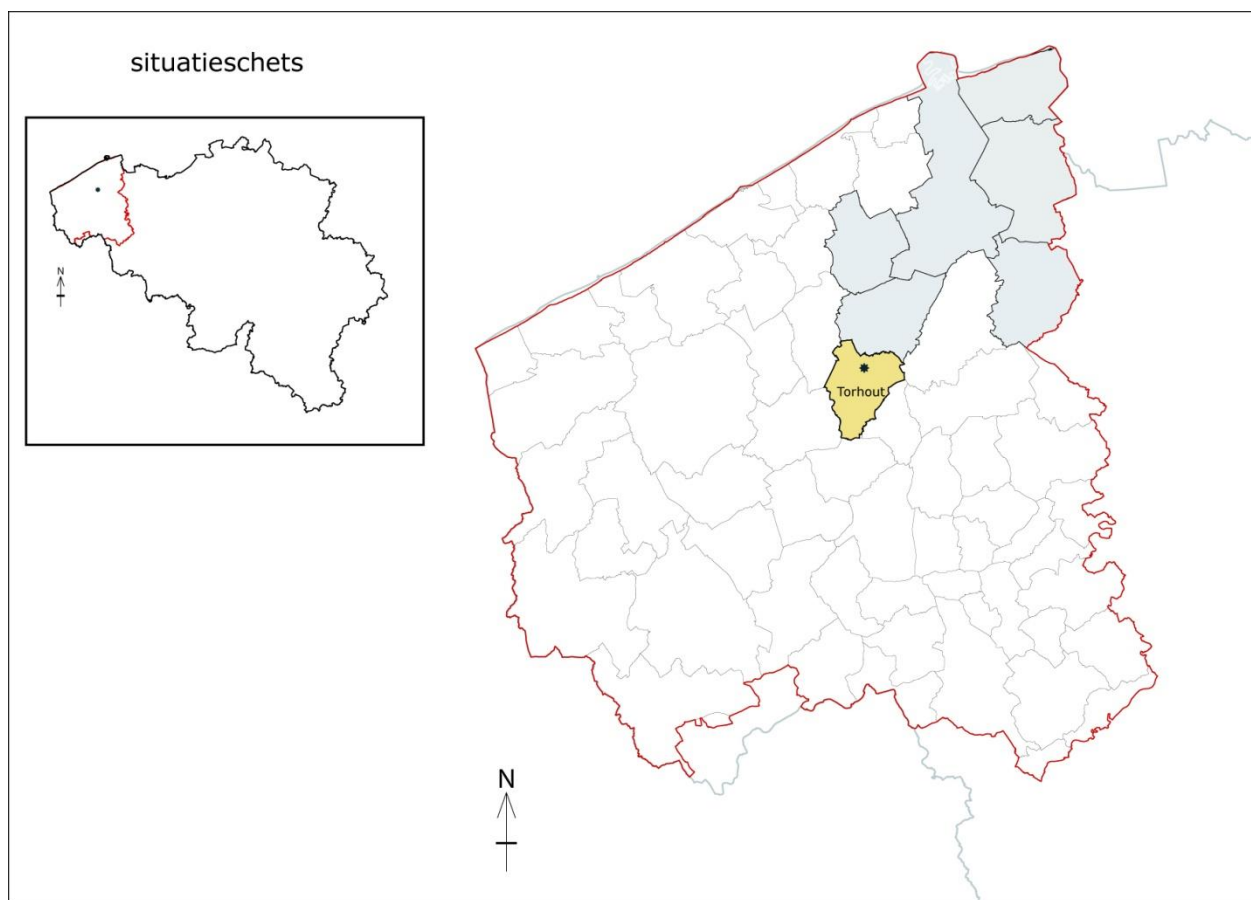
© Raakvlak, november 2013

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Raakvlak.

1.	Inleiding	3
2.	Onderzoeksvragen	4
3.	Historische en archeologische situering	4
4.	Bodemkundige situering.....	6
5.	Veldwerk.....	6
6.	Besluit	7
7.	Bibliografie.....	8
8.	Bijlagen	8

1. Inleiding

Naar aanleiding van de bouw van een graanloods op het bedrijf van de heer J. Vandelanotte¹ werd een kleinschalig archeologisch onderzoek uitgevoerd. Raakvlak begeleidde de graafwerken voorafgaand aan de bouw van deze nieuwe graanloods en aanleg van een betonverharding. Dit onderzoek werd uitgevoerd door Griet Lambrecht en Lajos Lagauw op 2 en 3 mei 2013. De metaaldetectie werd verzorgd door Roland Decock.

Figuur 1: situatieschets

Het projectgebied ligt net ten noorden van de stadskern ter hoogte van het toponiem Warande en heeft een oppervlakte van ongeveer 27 830 m² (afdeling 2, sectie B, percelen 379A, 380A, 381A, 382C en 459D). De onderzoekszone heeft een oppervlakte van ongeveer 4400 m², dit is de volledige zone die verstoord wordt door de grondwerken.

¹ Johan Vandelanotte bvba, Atelierstraat 3, 8820 Torhout
De Atelierstraat is een zijstraat van de Ambachtstraat.

Dit gebied ligt net naast percelen waarop in 2010 een proefsleuvenonderzoek is uitgevoerd door Raakvlak². In het verslag van dit onderzoek wordt het vermoeden geuit dat de sporen verder lopen op de aangrenzende percelen.

2. Onderzoeksvragen

Het doel van dit onderzoek (werfbegeleiding) is het vaststellen en onderzoeken van de mogelijke aanwezige bewoningssporen en off-site sporen. De vragen die bij dit project gesteld worden zijn:

- Loopt de concentratie sporen die op de aangrenzende percelen is aangetroffen op deze percelen verder?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- In welke periode zijn de sporen te situeren?

3. Historische en archeologische situering

De te onderzoeken percelen bevinden zich net naast de zone aangeduid met het toponiem warande. Het toponiem warande verwijst naar een adelijk jachtgebied. De *Warande* in Torhout is, samen met de *Verloren Kost*, het oude jacht- en bosgebied van de Heer van Wijnendale. Het gebied wordt voor het eerst vermeld in 1388. De *Warande* wordt in 1864 doormidden gesneden door de spoorlijn Oostende-Ieper-Armentières³. Het onderzoeksgebied ligt net naast de *Warande* en is al heel lang in gebruik als weidegrond.

In 2010 voert Stefan Decraemer (Raakvlak) een prospectie met ingreep in de bodem uit op aangrenzende percelen (zie bijlage). Tijdens dit onderzoek komt aan het licht dat er op die plaats vanaf het einde van de volle middeleeuwen en tijdens de late middeleeuwen menselijke activiteiten plaatsvinden. Uit de proefsleuven komt één gebouwplattegrond tevoorschijn. Verondersteld wordt dat dit gebouw zich aan de rand van de nederzetting bevindt.

Verder is in dit gebied geen archeologisch onderzoek gebeurd.

² Decraemer 2010

³ Vanneste 2007, 5-23; Mestdagh 2000

Figuur 2: Fragment van de Ferrariskaart. De onderzoekszone bevindt zich onder de rode ovaal. (Joseph de Ferraris (1771 en 1778), via website van de KBR⁴.)

⁴ http://belgica.kbr.be/nl/coll/cp/cpFerraris_nl.html

4. Bodemkundige situering

Het projectgebied is gelegen in zandig Binnen-Vlaanderen. Op de plaats van het onderzoek bestaat de bodem uit zand of lemig zand. Deze gronden zijn matig nat en kennen een sterk antropogene invloed.

Figuur 3: Bodemkaart van de omgeving van het projectgebied. (Agiv⁵)

5. Veldwerk

Het veldwerk is uitgevoerd op 2 en 3 mei. De bouwheer graaft op die dagen de funderingssleuf voor zijn nieuwe graanloods en betonverharding uit. Hiervoor haalt hij de teelaarde in deze zone weg. De graafwerken gebeuren met een tandeloze graafbak van 2 meter breed. Deze werken vallen buiten het decreet betreffende het onroerend erfgoed van de Vlaamse Regering van 22 augustus 2013. Met de bouwheer is afgesproken dat we de werken begeleiden. Dit wil zeggen dat we tijd krijgen om delen van het terrein op te schaven, de aanwezige sporen te onderzoeken, eventueel stalen te nemen en alles in te meten.

Bij deze werken zijn geen archeologische sporen aangetroffen.

⁵ <http://geo-vlaanderen.gisvlaanderen.be/geo-vlaanderen/bodemkaart/>

Het grondplan van deze werfbegeleiding is terug te vinden in de bijlage.

Figuur 4: Detailfoto van het vlak en een sfeerfoto van de graafwerken.

6. Besluit

De vraag of de concentratie sporen die op de aangrenzende percelen is aangetroffen, verder loopt op de percelen die hier worden aangesneden kan zeer kort beantwoord worden. De sporenconcentratie loopt niet verder in westelijke richting.

Hierdoor vervallen de andere onderzoeksvragen.

7. Bibliografie

DECRAEMER S., 2010: Verslag: archeologisch proefonderzoek t.h.v. de oude Gentweg en de Ambachtstraat te Torhout (onuitgegeven verslag, Raakvlak).

MESTDAGH M., 2000: Torhout, De geschiedenis van een stad.

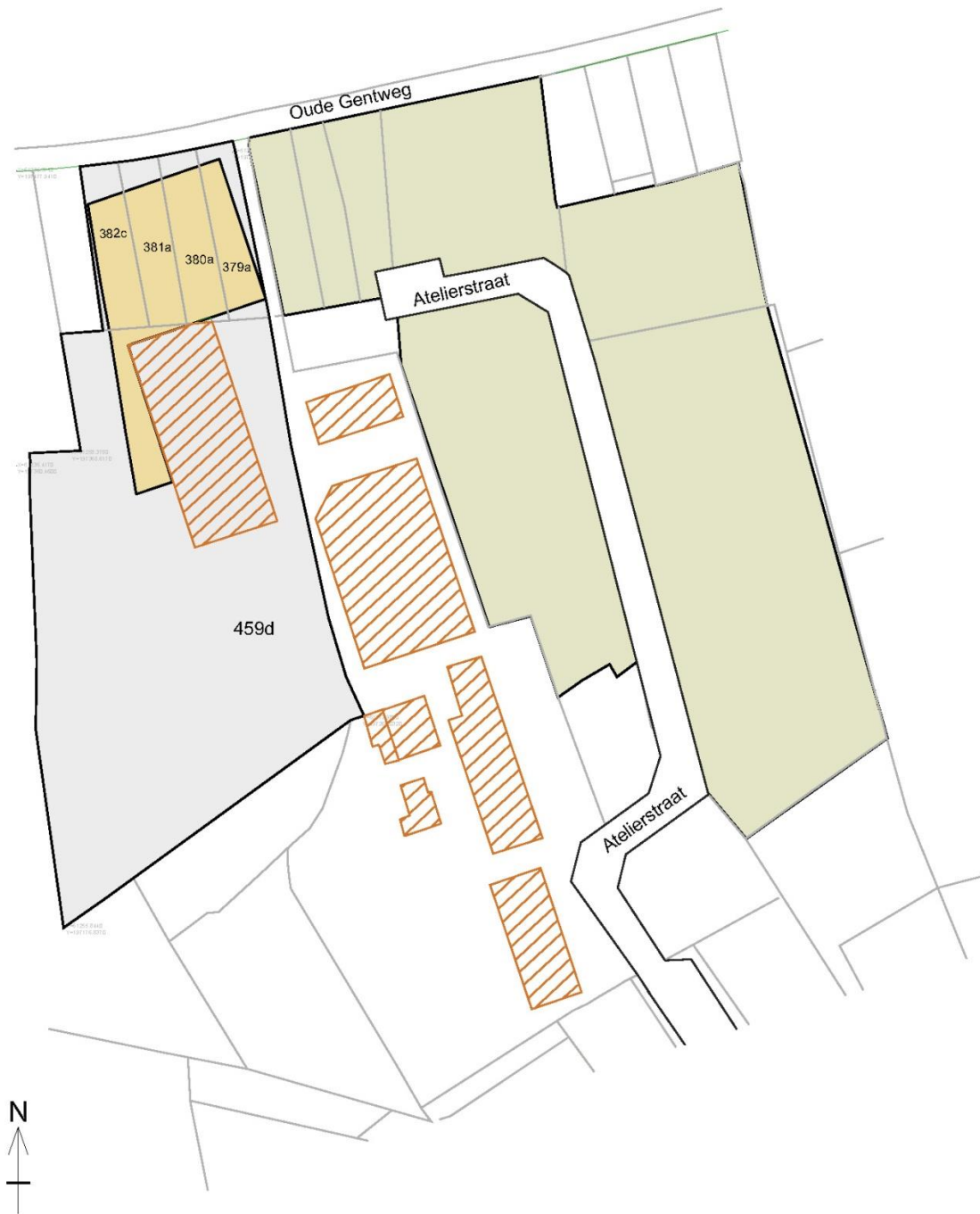
VANNESTE P., 2007: Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen, Inventaris van het Bouwkundig erfgoed, Provincie West-Vlaanderen, Gemeente Torhout. Agentschap R-O Vlaanderen, Onroerend Erfgoed.

<http://geo-vlaanderen.gisvlaanderen.be/geo-vlaanderen/bodemkaart/>

http://belgica.kbr.be/nl/coll/cp/cpFerraris_nl.html

8. Bijlagen

Het grondplan staat op pagina 9.

50 m

Legende

- Projectgebied
- Onderzoekszone
- Gebouwen bvba Vandelanotte
- Projectgebied 2010